

TOMÁŠ ŠÍŘINA

MY jsme BANÍK

My jsme Baník

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Tomáš Šířina a Roman Popek

My jsme Baník – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

MY JSME BANÍK

100 LET LEGENDY

TOMÁŠ ŠÍŘINA A ROMAN POPEK

© Tomáš Šiřina, 2021

Fotografie © Zdeněk Bernadt

Petr Kotala

Aleš Krecl

Květoslav Kubala, heirs

Pavel Lebeda

Iveta Němečková

Werner Ullmann

Jiří Zerzoň

Fotografie na obálce © Iveta Němečková

ISBN tištěné verze 978-80-264-3725-3

ISBN e-knihy 978-80-264-3838-3 (1. zveřejnění, 2021) (ePDF)

MY JSME BANÍK

100 LET LEGENDY

TOMÁŠ ŠÍŘINA A ROMAN POPEK

NAŠE SLAVNÉ ZÁPASY	10
PROFESIONÁLOVÉ Z DOLU RUDÝ ŘÍJEN	42
HISTORIE: OD PARTY KAMARÁDŮ ZE SLEZSKÉ K VÁCLAVU BRABCOVI	58
PŘÍBĚHY ZE ŠATEN A ZÁKULISÍ	180
LIDÉ KOLEM FOTBALU	188
PADLÍ ANDĚLÉ	210
SLAVNÍ FANDÍ BANÍKU	218
LEGENDY BANÍKU	230
CHULIGÁNI	284
STADIONY	300
STATISTIKY	316

PŘEDMLUVA

Sto let je celá věčnost. Za sto let vyrostou stromy až do oblak, lidé se narodí a skoro jistě umřou. Sto let má náš Baník. Jeho historie nekráčela celou dobu po prosluněných hřebenech a krásnými místy, občas bylo třeba lézt hluboko dolů do údolí a těžko se drápat zpět. Párkrát to s ním už vypadalo opravdu zle a nakláněl se nad propast záhuby. Ale taky bylo mnoho chvil překrásných, řada slavných a pár zcela fenomenálních – při vzpomínce na ně se nám fanouškům dodnes vrací pocit euforie. A zcela aktuální přítomnost je pro Baník jednoznačně přívětivá. Fotbalový osud je vždycky složitý, výsledky bývají střídavé, ale celkově je klub pevně postavený, má zodpovědného majitele a výborné zázemí.

Sto let je taky příležitost k oslavě a k rekapitulaci. Baník udělal za tu dlouhou dobu radost statisícům lidí, vzbudil emoce mužů i žen, proto stojí za to se ohlédnout. Jeden člověk by to nezvládl. Z tohoto důvodu se před více než rokem dala dohromady skupinka lidí, kteří mají k Baníku vztah a snad mají k jeho historii co říct. Všichni máme modrobílá srdce, ale každý ke společnému dílu přispěl jinak. Za vydavatele do projektu dal energii Honza Dvořák. Na knize se podílel i pečlivý archivář Roman Popek, přezdívaný Cactus, kluk, který baníkovskou historii miluje. Urputně šel do tvorby statistik Roman Srkala, bez jehož hodin strávených v archivech a u pamětníků by to nešlo. Do knihy přispěl také bývalý sportovní redaktor Aleš Uher. Igor Bruzl, svého času v Baníku přímo zaměstnaný, přidal pár příběhů. Zcela zvláštní kapitolou jsou fotografie. Jistou shodou okolností se spousta předválečných fotek dochovala přímo v mém

soukromém archivu. Některé snímky zůstaly po skvělém člověku a báječném fotografovi Květoslavu Kubalovi, ale hlavně je ze svého nekonečného archivu vytáhl legendární Zdeněk Bernadt, nenápadný muž, který byl v klíčových dobách u všeho důležitého. Ale byli i další, na něž se nesmí zapomenout – Petr Kotala, Werner Ullmann, Jirka Zerzoň, Pavel Lebeda, Aleš Krecl a Iveta Němečková (Steisi).

Naše díky samozřejmě patří i samotnému klubu, který se k titulu přihlásil a jeho vznik maximálně podporoval.

Knih, kterou držíte v ruce, není čistě dokumentární záležitostí a nemá ambice v každém bodě zachytit vše a dopodrobna se dopátrat všech maličkostí. Je to jen jeden z pohledů na Baník a jeho historii. Nic víc, nic míň.

My jsme Baník je kniha, která opravdu nemá mít rysy objektivního vyprávění. Fanoušci jiných klubů ať ani nečekají na konec této věty a hned knihu zavrou a odloží. Pro objektivitu tady není místo. Jeden z legendárních činovníků našeho klubu, předseda oddílu kopané v době nejslavnější, profesor Miloslav Dopita, vždy, když přišel mezi novináře, začínal jednoduchou větou: „Když jde o Baník, objektivita stranou.“ Měl tím na mysli, že by se o Baníku mělo psát hlavně pozitivně a neměly by se zdůrazňovat případné pihy na kráse. V historii Baníku se nedá vyhnout dobám, které jednoduše úžasné nebyly. My zde ovšem klademe důraz na to, nač se vzpomíná mnohem lépe. Kniha má vzbudit příjemné pocity. Snad se jí to povede.

Příjemnou četbu,
Tomáš Širina

PROČ SE JMENUJEME BANÍK?

Klub byl založen v roce 1922 jako **SK Slezská Ostrava**. Své jméno musel měnit v roce 1948, když po únorovém převratu došlo k násilné reformě sportovního hnutí. Tehdy se SK Slezská stala **Sokolem Trojice** a později **Sokolem OKD**, protože ligová a divizní mužstva povinně vstoupila do závodních sokolských jednot. V době vlády nejtvrďší stalinistické dělnické pěsti (na konci roku 1952) dostává klub název **DSO Baník**. Tvůrci nových pořádků přejmenovali všechny kluby a tělovýchovné jednoty podle jednotlivých průmyslových resortů při odborových svazech. Na hornictví, hutě a rudné doly připadl název Baník, což ve slovenštině znamená „horník“. V OKR tak bylo najednou Baníků spousta. Z SK Slezská byl **Baník OKD** a z konkurenčních Vítkovic **Baník VŽKG**. Při reorganizaci sportovních soutěží však bylo rozhodnuto, že v nejvyšší soutěži může hrát pouze jeden Baník. A sloučení obou rivalů nepřipadalo v úvahu. Problém vyřešil předseda národního výboru města Ostravy Josef Kotas, bývalý horník Dolu Trojice, ale také dělník Vítkovických železáren. Ve fotbale ať reprezentují Ostravu horníci – a železáři ať hrají hokej. A tak se také stalo. Vítkovičtí fotbalisté byli od stolu přerazeni do druhé ligy a zůstali tam třicet let. Zato fotbalový Baník pod patronátem OKD začal novou etapu historie klubu. Když se v roce 1968 poprvé uvažovalo o návratu k názvu SK Slezská, mnoho ostravských příznivců zjistilo, že název Baník zdomácněl. Navíc Slezská Ostrava už byla jen jednou ze součástí průmyslového velkoměsta. Po listopadu 1989 byla chvíle na stole podobná úvaha – to už však měl Baník za sebou řadu úspěchů i na evropské scéně. A taky své jméno...

Tento tým vyhrál pro Baník první mistrovský titul. Píše se rok 1976.

... A JAK JE TO S DALŠÍMI JMÉNY

Když byly Bazaly vyprodané...

Probírat se dějinami Baníku je zajímavé, ale v mnoha případech taky složité. Jak plynulo sto let, měnily se režimy, střídala se státní uspořádání u nás i v celé Evropě. A projevovalo se to třeba také v tom, jak někteří klíčoví lidé baníkovských dějin psali svá jména.

Jejich zápis se ze všeho nejvíc řídí rodinnými zvyklostmi, vlastně přáním rodiny. Ale v análech jsou mnohdy způsoby dva. Třeba legendární obránce Oldřich Foldyna se podle některých zdrojů správně psal Foldina, což je dost nezvyklé. Ale sám používal spíš jméno s ypsilonem. Jméno Zdeněk Stanczo se dá také najít v podobě Stanco. Alois Pszczolka, člen polské rodiny, se také po většinu života v novinách uváděl jako český Pščolka – přestože v rodném listě měl asi polskou podobu. Rovněž Josef Vnenk se narodil polským rodičům a jeho jméno je pravděpodobně v matrikách uvedeno jako Wnęk. A legendární poválečný trenér Kuchynka se také objevoval jako Kuchinka. Bohumíra Marynčáka si mohou někteří zralí pamětníci vybavit jako Marinčáka.

Trenér Evžen Hadamczik výslovně žádal, aby novináři psali jeho jméno Hadamčík, patrně proto, aby příliš neodkazoval na německý původ. Doba byla těžká. Novináři psali také Pavla Srnička s dlouhým „í“, až posléze se zjistilo, že je ve skutečnosti Srniček. Verner Lička byl po dlouhé roky uváděn jako Werner, přestože je křtěný Verner. Léta byl slovenský brankář Pavol Michálik ve všech novinách a časopisech uváděn mylně jako Michalík. Fotbalista Jakubetz byl z německé rodiny, příjmení Jakubec začal používat s úředním požehnáním po roce 1945. Jméno Svatopluka Schäfera se také objevovalo v podobě Schäffer.

Autoři se nějak nakonec rozhodnout museli a hrdiny dějin Baníku si snad žádný čtenář nesplete.

PROTOŽE MY JSME BANÍK

Kdo není z Ostravska, chápe to jenom velmi těžko a pomalu. Vyznavači fotbalového náboženství po celé republice své kluby milují a podporují je ze všech sil, ale náš vztah k fotbalovému Baníku je výjimečný a v Česku nevídaný. Fanouškovské síly třeba v Praze, městě větším a ekonomicky silnějším, jsou rozděleny mezi dva kluby velké a jeden víceméně malý, ale kdovíproč oblíbený klub. Zbytek je okrajový, pár fanoušků Žižkova se zná osobně a Dukla kromě rodin hráčů snad ani jiné příznivce nemá. V Brně bohužel fotbal už pár let téměř nikoho nezajímá, tam mají svou hokejovou Kometu. Plzeň se dá označit za penězi vyhnáný subjekt s diváky, kteří jsou spíš „fanoušky úspěchu“. A jinde hrají fotbalové kluby ve společnosti roli zcela vedlejší. V Jablonci, Zlíně nebo v Olomouci

se – při vší úctě – lidé o své kluby příliš nezajímají a ani jejich zápasy nějak zvlášť nenavštěvují. Ostravsko je v tomto ohledu jiné. Na stadionu je vždy o pár tisíc lidí víc než jinde, ale hlavně atmosféra mezi lidmi je jiná. S jen malou nadsázkou platí, že ve městech a vesnicích, které spadají do oblastí okolo Ostravy, vědí i ženské za kasami v obchodech, jak Baník v současnosti hraje. A znají aspoň pár nejslavnějších hráčů jmény. Nedá se tomu tady vyhnout. Baník je mimořádný.

Symbody hrají v lidském životě velkou roli, asi větší, než by si vzdělaný a civilizovaný člověk rád připustil. A Baník pro lidi z moravskoslezského regionu silným symbolem je. Symbolem jejich lokální příslušnosti, symbolem jejich patriotismu, který je

pro ně nejkrásnější, i když objektivně pár vad na kráse má. „Pánbůh rozdál jiným městům všecku krásu,“ zpívá Jarek Nohavica ve svém vyznání Ostravě. V Barceloně a v Paříži je určitě hezky a výhledy z oken jsou asi líbeznější než ty naše na staré těžní věže, vyhaslé komíny, případně paneláky na některém ze sídlišť. Jenomže tohle všechno neplatí. Barcelonské parky jsou možná hezčí než krajina za Orlovou, ale ta je prostě naše. A lidé z našeho regionu to svoje milují. A to za všech okolností. A bez kompromisu.

O lidech z Ostravska se říká, že jsou trochu jiní než obyvatelé zbytku republiky. Podobná zobecnění jsou vždy složitá a málokdy bezezbytku platná. Ale přece jenom – tím, jak postupně Ostravsko průmyslově rostlo, stěhovali se sem lidé odevšad, mnohdy

pocházeli z velmi složitých sociálních poměrů a pestrých národnostních prostředí.

Baník má pro každého ze svých fanoušků trochu jiný význam. Každý miluje klub svým způsobem – ten má sentimentálně rád dobu nejslavnější, kdy klub vedl Evžen Hadamczik, ten zase nejradši vzpomíná na poslední titul Komňackého brigády, tamten pro změnu miluje „návrat krále“, dobu, kdy Milan Baroš – poměrně nedávno – se svou obvyklou dravostí řádil po českých trávnících. Každý dává přednost jinému hráči, jehož považuje za největší „baníkovské srdce“. A těžko soudit, zda je to Józsa Dvořák, Rosta Vojáček, Milan Baroš nebo někdo z desítek a stovek legendárních hráčů „Slezské“. I proto je úkol probrat se stoletou historií zapeklitý. Každý to vidí jinak, každý má svůj názor a asi i svoji pravdu.

NAŠE SLAVNÉ ZÁPASY

ÚKOL VYBRAT JEDENÁCT NEJSILNĚJŠÍCH ZÁPASŮ BANÍKŮ JE TĚŽKÝ. VŽDYŤ KAŽDÝ MÁME TEN SVŮJ „NEJSILNĚJŠÍ ZÁPAS“, KAŽDÝ NA BANÍK CHODIL V JINÉ DOBĚ. ZAVDĚČIT SE VŠEM JE NESNADNÉ, SPÍŠ SKORO NEMOŽNÉ. SUĎTE NÁS PROTO VLÍDNĚ.

SVĚTOVÝ ÚSPĚCH - SLEZSKÁ VYHRÁLA NAD NEPORAZITELNÝMI!

6. listopadu 1947, přátelský zápas na evropském turné CDKA Moskva

(Centralnyj dom krasnoj armiji), Ostrava, Vítkovický stadion

Baník - CDKA Moskva 4:3 (1:2)

Branky: 13. a 56. Křížák, 49. a 84. Pszczolka – 35. Gogoberidze, 43. Ponomarjov, 60. Rjazancev. Rozhodčí Beneda, 35 000 diváků

Sestava Baníku: Schäfer – Foldyna, Marynčák – Reček, Šajer, Radimec – Janík, Bouzek, Křížák, Pszczolka, Dubovský; trenér: Josef Kuchynka

Sestava CDKA: Nikanorov – Čistochvalov, Gomez – Rjazancev, Kočetkov, Solovjev – Grinin, Nikolajev, Ponomarjov, Fedotov, Gogoberidze; trenér: Boris Arkadiev

Šlo vlastně o reprezentační celek SSSR, který se pod názvem CDKA Moskva skoro dva roky toulal Evropou. Vyhrával všude, kam přijel, přemožitele nenašel ani na britských ostrovech. Trenér SK Slezská Josef Kuchynka uplatnil u mužstva své zkušenosti a organizační talent. Poprvé v ostravských poměrech odvezl hráče z města, aby je uklidnil. Šlo o historicky první předzápasové soustředění, jak se tomu později začalo říkat. Fotbalisté byli od úterka na Vlčině ve Frenštátě, před zápasem se vraceli do Ostravy autobusem. U letiště v Ostravě-Hrabůvce nechal Kuchynka hráče vystoupit na benzínové pumpě a půlhodinku se s nimi procházel. Dochovala se vzpomínka kapitána Slezské Oldřicha Foldyna: „Ligu jsme hrávali na škváře na Staré střešnici, tento zápas se ale hrál ve Vítkovicích, tamní stadion už byl moderní a měl travnaté hřiště. Abychom měli aspoň trochu pocit domácího prostředí, byli jsme si ve Vítkovicích už dva dny před zápasem zatrénovat,“ vzpomínal Foldyna.

Střetnutí předcházely a provázely všechny prvky, které patří k velké sportovní události – přeplněné hlediště stadionu bylo beznadějně obsazené už dvě hodiny před začátkem. Oba soupeři hráli skvěle, přitom však velmi sportovně a celé utkání bylo vedeno v duchu fair play. V úvodu byli domácí nervózní. Po střídavých útocích vytěžil Křížák již ve 13. minutě vedoucí gól. V závěru poločasu Rusové otočili skóre, jenže Ostravané neřekli své poslední slovo, a proto ve 49. minutě Pszczolka vyrovnal a hned o sedm minut později Křížák přidal další branku na 3:2. CDKA Moskva brzy srovnal, ale 6 minut před koncem dal opět Pszczolka vítězný gól na 4:3.

„Bylo to nesmírně těžké utkání. Soupeř měl neskutečnou kondici a celkově skvělou výkonnost,“ smekl pomyslný klobouk Foldyna. V poločase domácí prohrávali, ale v šatně vládl překvapivý klid. „Trenér Kuchynka nás v šatně uklidňoval, i když byl určitě sám nervózní a rozčilený. Pořád nám ale zdůrazňoval, že nic není

Vítkovický stadión praskal ve švech.

ztraceno. Dokázali jsme dát dva góly a vedli jsme, ale Rjazancev srovnal. Tak začala nejostřejší část zápasu, měli jsme v obraně s Marynčákem práce až nad hlavu a nevěděli jsme, kam dřív skočit. Ale remízu jsme drželi,“ vzpomínal Foldyna. „Šest minut před koncem dal Dubovský zleva balón Pszczolkovi a ten

Kapitán Slezské v tomto zápase Bohumír Marynčák při úvodním losu. Povšimněte si rozhodčího v apartním sáčku.

rozhodl. Do konce zápasu se už naštěstí nic nestalo. Po skončení zápasu jsme i s trenérem plakali štěstím,“ dodal Foldyna.

Tento výsledek znamenal obrovskou senzaci nejen u nás, ale i ve světě. O SK Slezská se strhl nebývalý zájem. Redaktor Boleslav Moravec dal do titulku větu „Slezská svlékla Rusy do naha“ – a o půl

Brankář Slezské Svatopluk Schäfer pouští třetí gól moskevského soupeře. Přihlíží Reček.

roku později byl mezi prvními, koho prověřková komise už komunistického novinářského svazu vyhodila z redakce.

Až po letech se začalo otevřeněji psát o osudech některých fotbalistů Moskvy. Třeba hráč Gomez byl původně Španěl, který bojoval ve španělské občanské válce. Těžce zraněného muže dopravili do Sovětského svazu ponorkou, v Moskvě byl operován, dokázal se uzdravit a vrátil se zde k vrcholové kopané. Později se prý do Španělska vrátil. Nejslavnějším z členů týmu byl Vsevolod Bobrov, který ale sledoval zápas z tribuny. Bobrov, po němž se nyní jmenuje jedna z divizí hokejové KHL, byl v samotném ledním hokeji nejen mistrem světa, ale dokonce i olympijským vítězem z roku 1956.

O tom, že tehdy nebylo ani na nejvyšší úrovni výjimečné, aby nejlepší sportovci dokázali kombinovat hokej a fotbal, svědčí také výkon Vladimíra Bouzka, opory našeho útoku. Rodák z Třebíče byl roky skvělým hráčem Slezské, pak přestoupil do Vítkovic, kde se ještě potkal s Bicanem a dalšími. Vladimíra Bouzka povolal v roce 1947 Čechokanaďan Mike „Matěj“ Buckna do hokejové reprezentace, a Vladimír se tak stal členem hokejové generace, která získala během tří let výrazné úspěchy na mezinárodní scéně. V roce 1947 vybojoval národní tým kolem Modrého a Zábrodského zlaté medaile

na mistrovství světa v Praze. V tu dobu byl sportovní obojživelník Bouzek fotbalistou Slezské! O rok později přivezli hokejisté stříbro z turnaje na zimních olympijských hrách ve Sv. Mořici a v roce 1949 následovala opět zlatá medaile z mistrovství světa hraného ve Švédsku; k tomu přičtíme tři tituly mistrů Evropy. V roce 1950 se reprezentační kapitola Vladimíra Bouzka uzavřela.

Po rozhodnutí pohlavárů, že se mužstvo nezúčastní MS v Londýně, většina reprezentantů zapíjela smutek ze zmařené účasti na šampionátu v pražské restauraci U Herclíků. Při akci vyprovokované Státní bezpečností byla většina reprezentantů zatčena a hvězdy světového sportu byly odsouzeny ve vykonstruovaných procesech k desítkám let odnětí svobody. Profesora Bouzka zachránila skutečnost, že místo do hospůdky odjel rovnou na Moravu. Funkcionáři později připravili Bouzkovi těžkou životní chvíli, měl se stát kapitánem nově budovaného národního týmu. To však odmítl a vzdal se reprezentace. „Nemohl bych se kamarádům podívat do očí. Oni by seděli v kriminále a já bych hrál v dresu se lvíčkem?“ vysvětlil po letech své rozhodnutí.

MICHÁLIKOVO PŘEDSTAVENÍ V PEKLE

27. listopadu 1974, 3. kolo Poháru UEFA, Neapol, Stadio San Paolo

SSC Neapol – Baník Ostrava 0:2 (0:0)

Branky: 80. Albrecht, 82. Kolečko. Rozhodčí Limona (Rum.), 55 000 diváků

Sestava Baníku: Michálik – Mochel (57. Vojkůvka), Huml, Vojáček, Rygel – Knapp, Slaný, Mička – Kolečko, Klement, Albrecht; trenér: Tomáš Pospíchal

Sestava Neapole: Carmignani – La Palma, Pogliana, Bruscolotti, Burgnich – Orlandini, Juliano – Cané, Massa (52. Ferradini), Braglia, Clerici; trenér: Luís Vinício

„Odchytal jsem v té době pár dobrých zápasů na evropské půdě, v Neapoli se mi dařilo, to je fakt, ale bez toho, aby skvěle fungovala obrana, by brankář nesvedl vůbec nic,“ hodnotil po letech se svou přirozenou skromností zápas z Neapole Pavol Michálik.

Představa, že by dnes kterékoliv české mužstvo vyřadilo SSC Neapol, je poměrně divoká. A povedlo se to Baníku hlavně díky legendárnímu zápasu na Apeninském poloostrově. Naposledy při smutné příležitosti smrti Diega Maradony si museli fotbaloví

Ze zápasu v Neapoli se fotky nedochovaly. Na snímku dělá Petr Slaný kličku brankáři Carmignanimu v ostravské odvetě.

fanoušci uvědomit, co pro obyvatele Neapole a širokého okolí fotbal znamená.

Do ochozů stadionu San Paolo se dokázalo vměstnat 87 500 diváků a na domácí ligu bývalo zpravidla vyprodáno. Klub před sezonou prodal 62 000 permanentních vstupenek, měl největší zázemí fanoušků v zemi. Neapolští *tifosi* patřili k nejhlučnějším v celé Itálii a pyrotechnikou se na domácích utkáních nešetřilo.

Ne nadarmo odděloval hrací plochu od hlediště hluboký a široký příkop a zídka s kovovými hroty, východ z podzemí byl chráněn vysokým drátěným plotem. „No s něčím takovým jsme se v životě nesetkali, to byli fanatici. Bylo nám všelijak, když jsme vlezli na hřiště,“ kroutí i po letech udiveně hlavou hrdina zápasu Michálik.

Neapol nechtěla ponechat nic náhodě a od úvodního hvizdu sevřela Baník do kleští. Ostravané se většinou bránili a jen občas se rychlým výpadem dostali z obklíčení. Bleděmodří se snažili ostravskou obranu rozvrátit sólovými průniky, střelami uvnitř i vně pokutového území, technickými pokusy, ale defenziva Ostravských odolávala. Pro zajímavost – poměr rohových kopů byl 18:5 pro domácí... Vynikající zápas hráli Vojáček s Humlem a v bráně doslova čaroval Pavol Michálik, který přiváděl domácí k zoufalství. Krátce před přestávkou unikl Luboš Knapp, byl v pokutovém území zezadu sražen, ale rumunský sudí tomu nevěnoval pozornost. Tendenční

Milan Albrecht (vlevo) a Jiří Klement se radují z branky do sítě Neapole v Ostravě.

výkon rozhodčího se nelbil ani delegátovi utkání, ten měl z čestné lóže telefonické spojení se soudcovskou kabinou a nekorektnímu Limonovi o přestávce zle vyčínil. Rumun se ve druhém dějství polepšil a Baníku se přece jen dýchalo lépe. Po hodině hry se z ochozů začíná ozývat pískot nespokojených *tifosi*. Neapol nadále vytrvale útočí, ale ostravská obrana v čele s famózním brankářem Michálikem odolává. „Už je to dávno, úplně přesně si to nepamatuju, ale vím, že jsme se drželi jenom tak tak. Oni byli individuálně

Odveta lehká nebyla, Italové byli nepřijemní a vedli. Až Slaného gól sedm minut před koncem znamenal postup.

opravdu skvělí, pohybliví technici, ale mně se dařilo. Šli už třeba sami na branku, já jsem to vždycky nějak chytil," vzpomínal slavný gólman sedmdesátých a osmdesátých let.

V závěrečné desetiminutovce zasadil Baník favoritovi zdrcující úder. V 81. minutě pronikl středem hřiště Knapp, z hranice pokutového území vystřelil, brankář Carmignani střelu vyrazil a dobíhající Milan Albrecht uklidil placírkou míč do sítě – 0:1. Domáci se ještě nevzpamatovali ze šoku a za dvě minuty je to 0:2. To se po akci Slaného bombou z hranice pokutového území trefil Josef Kolečko! Domáci gólman ani nestačil zvednout ruce. Z ochozů začínají na hrací plochu dopadat shnilá rajčata a pomeranče a utkání se dohrává za mrtvolného ticha šokovaných tribun.

„Náš první gól je úplně rozhodil, vůbec něco takového nečekali. Domáci byli přesvědčení, že je jen otázkou času, kdy rozhodnou. A ono to dopadlo naopak. Než začali vnímat, dali jsme druhý gól. Ale o tom, jaký měli tým, jsme se přesvědčili pak na domácí půdě. Tak tak jsme s nimi remizovali a postoupili. Byl to velký úspěch, asi jeden z největších v mé kariéře,“ usmíval se Michálik, který má s Baníkem čtyři tituly – tři jako hráč a poslední jako jeden z trenérů v památném roce 2004.

Před stadionem čekalo hodinu po utkání opět několik stovek diváků. Policie měla obavy, ale neapolští tifosi napravili pověst neobjektivního

publika a odměnili ostravské fotbalisty při odjezdu uznalým potleskem. Frustrované hostitele však rozladila porážka natolik, že zapomněli na zdvořilost a s Baníkem se nepřišli ani rozloučit... Odvetu na Bazalech 11. prosince 1974 sledovalo 17 tisíc diváků. Neapol hrála výborně a těsně před přestávkou se ujala vedení. O postupu týmu trenéra Pospíchala rozhodl skvělý výkon ve druhé půli a v 78. minutě vyrovnávací gól Petra Slaného. Baník tedy slavil historický postup do čtvrtfinále Poháru UEFA a tam čekal soupeř nejsilnější – Borussia Mönchengladbach s řadou německých mistrů světa z roku 1974 v sestavě.

SLAVNÍ NĚMCI SE NENECHALI PŘEKVAPIT

5. března 1975, čtvrtfinále Poháru UEFA, Ostrava, Bazaly

Baník Ostrava - Borussia Mönchengladbach 0:1 (0:0)

Branky: 51. Heynckes. Rozhodčí: Robert Wurtz (Francie), 32 000 diváků

Sestava Baníku: Michálik – Knapp, Vojáček, Hudeček, Vojkůvka – Radimec (60. Kolečko), Slaný, Mička – Tondra, Klement, Albrecht; trenér: Tomáš Pospíchal

Sestava Borussie: Kleff – Klinkhammer, Vogts, Surau, Bonhof – Danner, Wimmer, Kulik – Simonsen, Jensen, Heynckes; trenér: Hennes Weisweiler

Famózní byla jízda Pohárem UEFA v sezoně 1974/1975, kdy baníkovci porazili hned tři neskutečně

Slavný francouzský rozhodčí Robert Wurtz sleduje pozdrav kapitána Borussie Bertiho Vogtse s naším Miroslavem Mičkou.

silné soupeře z nejdřívejších fotbalových zemí. Nejdřív baskický Real Sociedad San Sebastian, pak francouzský FC Nantes, v němž hráli – a někdy se na to zapomíná – třeba tři vynikající reprezentanti. V obraně stál Maxime Bossis, ve středu zálohy zase Henri Michel, který za francouzskou reprezentaci

hrál a pak ji také úspěšně vedl jako trenér; a v brance stál další reprezentant Jean-Paul Bertrand-Demanes. O duelu se slavným celkem z Neapole píšeme na jiném místě. Jízda Baníku pohárem toho roku byla prostě neuvěřitelná. Porazil tehdy zřejmě soupeře papírově silnější než v další pohárové etapě.

Stadion na Bazalech byl beznadějně vyprodaný, německý fotbal táhl a soupeř byl slavný.

Rostislav Vojáček (3) vyskočil tentokrát nejvýše. Přihlíží jeho spoluhráč Klement.

Sílu německého fotbalu v tom nejlepším možném provedení si naši hráči mohli vyzkoušet na vlastní kůži v jarním čtvrtfinále. Borussia Mönchengladbach byla nejsilnějším německým celkem oné doby. Pod vedením trenéra Hennese Weisweilera (týmu se začalo přezdívat „Hříbata“, neboť Weisweiler se orientoval na mladé hráče) byla Borussia prvním týmem, který dosáhl obhajoby. To bylo pět let před

Libor Radimec a Jiří Klement (10) v obklopení hostujících obránců

tým, než přijela do Ostravy. Od roku 1975 do roku 1977 vyhrával Bundesligu právě náš soupeř. Tři tituly v řadě, na účet Bayernu a dalších mimořádně silných týmů!

O soupeři se rozhodlo v zimě. Jako obvykle patřilo k nevýhodám československých týmů to, že naše soutěž začínala mnohem později než třeba Bundesliga. Bazaly byly asi poprvé vyprodány do posledního místa, podle oficiální zprávy se na stadionu mačkalo 32 269 diváků, podle přítomných to bylo dokonce možná 35 000 sledujících. A měli důvod přijít, tak silného soupeře do té doby Ostrava asi neviděla. Projděme si některá místa německé sestavy – každý musí uznat, že síla německého celku byla ohromující. Třeba Berti Vogts je skutečná legenda. Nenápadný hráč s buldočí povahou strávil v Borussii celou svou kariéru, jako hráč se stal mistrem světa v roce 1974 a pak jako trenér dovedl Němce k titulu mistrů Evropy v roce 1996. Nic víc se v německém fotbalu téměř nedalo dokázat. Ale pojďme dál. Rainer Bohnhof, skvělý obránce nebo defenzivní záložník, vyhrál s národním týmem taky mistrovství světa. Právě on nahrál Gerdu Müllerovi na rozhodující gól finále MS v Mnichově. Část kariéry pak strávil ve španělské Valencii. Ale největší

V Mönchengladbachu měli Ostravští plné ruce i nohy práce. Rostislav Vojáček se snaží zastavit další útok domácích.

hvězdou Borussie byl určitě držitel Zlatého míče Allan Simonsen. Drobný záložník (165 centimetrů), původem z dánského Vejle, byl opravdovou hvězdou, po letech v Bundeslize pak hrával úspěšně ve slavné Barceloně. S nálepkou nejlepšího hráče Evropy z něj byla ozdoba všech týmů, v nichž působil. A nakonec skvělý střelec: Jupp Heynckes dal v Bundeslize přes 200 gólů, v reprezentaci patřil také k oporám a titul mistra světa z roku 1974 má v samozřejmě

Obránce Baníku Jiří Hudeček se ocitl v Německu i v této krkolomné pozici na zemi.

také. Jako trenér pak dosáhl nemenších úspěchů. Borussii Mönchengladbach dlouho vedl a úspěchy sklízel i jinde.

Samotný zápas přinesl na naše poměry neskutečné tempo. Ke kvalitě utkání velmi přispěl bezchybný francouzský rozhodčí Robert Wurtz, který hru nekouskoval a za svůj výkon byl opakovaně ostravským publikem odměněn potleskem. Borussia hrála výtečně, neustále v pohybu, pracovala s krátkými přihrávkami a o fyzické kondici Němců nemohlo být pochyb. Jediný gól zápasu padl v 50. minutě – bohužel do Michálikovy brány. Po dobře zahraném rohu zavěšuje střelec Heynecks hlavou.

Baník tentokrát nebyl schopen dát gól. Přestože si vypracoval řadu dobrých šancí (jen Slaný měl tři), obrana dirigovaná slavným Vogtsem byla pevná. Největší šance se urodila v 57. minutě – Jiří Klement (který hrál zraněný a pod injekcemi) byl pár kroků před brankou, ale Kleffovu bránu přestřelil. Sám před Kleffem byl pak taky Milan Albrecht. Po prohraném zápase prohlásil nejčastější střelec bílých Petr Slaný: „Pětkrát jsem dobře vystřelil, ale brankář tam vždycky stál, jako by ty míče přitahoval.“

Trenér Mönchengladbachu Hennes Weisweiler po zápase hovořil velmi diplomaticky, i když se mu určitě ulevilo: „Bylo to jedno z nejtěžších utkání, jaké

jsme kdy na hřišti soupeře hráli. Doma určitě budeme muset o postup těžce bojovat, protože Baník je dnes výborným týmem, kterému k evropské špičce chybí jedno – proměňovat šance. Jděte se podívat do naší kabiny, jak jsou hráči psychicky i fyzicky vyčerpáni.“

Bohužel, výsledek byl nevýhodný a v odvetě na Bökelbergu se Baníku už nepovedlo soupeři vzdorovat. Prohrál jasně 1:3.

ROŠŤA SIONKO A JEHO ZLATÁ TREFA

4. června 1976, 30. kolo československé fotbalové ligy,

Plzeň, Štruncovy sady

Škoda Plzeň – Baník Ostrava 0:1 (0:1)

Branky: 7. Sionko. Rozhodčí: Horbas, 6 000 diváků

Sestava Baníku: Michálik – Foks, Vojáček, Ruš, Rygel – Tondra, Kvasnica (76. Kolečko), Sionko (83. Šišma) – Lička, Radimec, Slaný; trenér: Jiří Rubáš

Sestava Plzně: Čaloun – Sudík, Brusnický, Forman, Michálek – Süss, Plass, Fojtík (61. Bican) – Štrunc, Uličný, Hřebík (46. Křibala); trenér: Tomáš Pospíchal

To nečekal asi nikdo – ani ti nejzarytější příznivci Baníku. Klub zaútočil na mistrovský titul dokonale ze zálohy, celou sezonu se ani jednou neobjevil na

Trenér Jiří Rubáš

prvním místě tabulky. Šance se naskytla právě před posledním kolem. „Vybavuju si konec sezony, který nám téměř dokonale vyšel. Vyhráli jsme poslední čtyři zápasy, těch osm bodů nás posunulo na první místo a dá se říct, že jsme Slovanu a Slavii vypálili rybník,“ vzpomíná Jiří Ruš na závěr sezony, která přinesla vysněný titul.

Ještě na konci podzimní části sezony 1975/1976 byl Baník dvanáctý. Rozdíl nebyl velký, liga byla vyrovnaná, ztráta čtyř bodů na první Slovan Bratislava nebyla nijak fatální. „Ve 27. kole jsme hostili doma Slovan, tam to byl samý reprezentant. Po těžkém boji jsme je porazili 2:1, Ondruš už jenom snižoval. Pak jsme vyhráli v Trinci, tam jsem dal první ligový gól. Potom jsme porazili Žilinu a jeli do Plzně. To nám poprvé došlo, že jde o titul. Do té doby na to nikdo nějak moc nemyslel,“ řekl Jiří Ruš, stoper s výškou basketbalisty, který v mistrovské sezoně hrál vlastně ligu souvisle prvním rokem.

Před posledním kolem vedla fotbalovou ligu Slavia s 36 body, o bod před Baníkem; třetí měl o další bod méně bratislavský Slovan (34). O titulu se rozhodovalo ve dvou utkáních závěrečného kola: Slovan–Slavia a Plzeň–Baník. Slavii stačil k titulu bod z Bratislavy, úspěch Slovanu byl podmíněn prohrou

Stoper Jiří Ruš

Historicky první mistři ligy z Ostravy – Rubášův Baník

Baníku. V den zápasu se nad Plzní zbláznila příroda, přívalový déšť zkroutil hřiště tak, že to nevypadalo úplně regulérně, i když zápas pak nakonec tak zásadně poznamenaný nebyl. Po městě se povídalo, že klíčové domácí fotbalisty navštívily výpravy z pražské Slavie a Slovanu, aby je ještě víc motivovaly k co nejlepšímu výkonu a výsledku. Soupeřům totiž až před posledním kolem došlo, že Baník může vytěžít ze situace, kdy se dva silní vpředu perou.

„Hodně se o tom našem zápase napovídalo, těžko říct, jaká byla pravda, ale Plzeň hrála jako o život. Říkalo se, že jim Slovan slíbil tučné poděkování za to, když nás porazí. Plzeň hrála o dušu, bušila do nás

Rostislav Sionko právě dal důležitý gól. Mistrovský gól.

celý zápas, i když prohrávala. Měli jsme vzadu co dělat. Oni měli silný tým, Franta Plass v záloze patřil k šikovným a mazaným hráčům, Štrunc byl střelec jak víno, v útoku byl ještě Hřebík a Uličný, nebezpeční fotbalisté,“ hodnotí soupeře Ruš. Další drobnou kuriozitou bylo, že plzeňský Štrunc měl na svém kontě 99 ligových gólů a rozhodně se chtěl v tomto zápase dostat do klubu ligových kanonýrů. Jinak Plzni už o nic nešlo, byla v tabulce dvanáctá.

Po úvodním hvizdu začalo hustě přšet, naštěstí to svědčilo ostravským borcům. Už v 7. minutě Verner Lička zleva rozehrál rohový kop k bližší tyči, který do protisměru stočil hlavou do branky Rostislav Sionko – 1:0! „Trenér Rubáš mi dal za úkol, ať stojím před brankářem Čalounem. Nebyl jsem žádný čahoun, ale trenér se musí poslouchat. Když Verner kopl ten osudný roh, rozběhl jsem se vstříc míči, obránci si mě nevšimli a já to trefil. Krásně pod víko do protisměru,“ usmívá se ještě po letech Rostislav Sionko.

Baník se začal bránit, často si hráči pomáhali zahráním do zámezí (po poločase 11:2 na rohy pro Plzeň). Gól visel ve vzduchu skoro celý zápas, Pavol Michálik dělal zázraky. Samotné vedení ale titul Baníku nezajišťovalo. Důležitý byl výsledek z Bratislavy, kde se dlouho hrálo 0:0. Teprve v 70. minutě se ze sektoru baníkovských příznivců ozvala radost – Slovan vstřelil gól.

Ve chvíli, kdy měl Baník titul doslova na svých kopačkách, dolehla na hráče zodpovědnost se vším všudy. Nervózní konec zápasu se vlekl, jako by zápas

O půl páté ráno přijeli mistři ligy rychlíkem do Svinova. V popředí zleva Petr Slaný, Pavol Michálik, Josef Foks a asistent trenéra Zdeněk Šajer.

neměl skončit. V závěrečné fázi byl nejlepším hráčem Baníku Josef Tondra, který ve středu pole převzal taktovku a Baník dokázal nejtěsnější vítězství udržet.

Po závěrečném hvizdu bylo jasné, že Slovan titul neobhájí a Slavia se po devětadvaceti letech titulu zase nedočká. Místrem ligy se stalo mužstvo, které se v této ligové sezoně ocitlo na vedoucí příčce poprvé – Baník Ostrava! Vypukla obrovská radost mezi fanoušky a hráči, kteří hned po skončení zápasu dali „hobla“

Přichází i Zdeněk Rygel, Milan Albrecht a Verner Lička (zprava).

trenéru Rubášovi. Tým jel autobusem do Prahy a teprve odtud rychlíkem domů. V sobotu ráno ve 4:25 přivítalo nádraží v Ostravě-Porubě čerstvé mistry republiky. A na nádraží pokračovala oslava. „Patřil jsem v týmu k nejmladším, takže jsem logicky nebyl motorem oslav. Ale pamatuji si, že jsme si koupili v Praze do vlaku nějaká lahvová piva, starší hráči možná nějakou plácačku kořalky. Ale těšili jsme se domů. Navíc jsme věděli, že nás na nádraží bude čekat

Brankář Michálik se usmívá nad čerstvými novinami. Přes rameno se mu dívá Schmucker a přihlíží Radimec a Albrecht.

Nebyly to velkolepé oslavy, které známe z pozdějších časů. Ale pár fanoušků si přivstalo a na nádraží dorazilo.

delegace, tak jsme nechtěli udělat ostudu. Slavili jsme další dny, stálo to za to,“ usmívá se Jiří Ruš.

Trenér novopecených mistrů Jiří Rubáš se po utkání tak trochu novinářům omlouval: „Zápas měl z naší strany možná trochu slabší úroveň, ale podřídili jsme všechno výsledku. Drama to bylo až do konce, měli jsme toho v obraně opravdu dost.“ Když se měl vrátit k celé sezoně, která dlouho na zisk titulu nevypadala, mluvil jednoznačně: „Dlouho jsme asi na ostatní týmy působili nenápadně. Že jsme vůbec

ve hře, jim, ale i nám došlo vlastně až čtyři kola před koncem, když jsme porazili Slovan.“

Střelec, který neměl hrát

Jednou z kuriozit plzeňského zápasu byl fakt, že Baník dojel do Plzně k rozhodujícímu utkání sezony a vedoucí mužstva Rudolf Sklář přišel na to, že mu mezi povinnými dokumenty schází jeden velmi důležitý: Registrační průkaz Rostislava Sionka. Ten měl vynikající střeleckou formu, hrál v základní sestavě. Jinak přepečlivý Rudolf Sklář se přiznal trenéru Jiřímu Rubášovi, že Sionkův průkaz zapomněl v Ostravě. Ale taky hned přišel na řešení. Soutěžní řády dovozovaly, aby celý tým, pokud k opomenutí dojde, nastoupil s občanskými průkazy a registračky doložil do 48 hodin po zápase. Tak mohli nastoupit všichni včetně autora slavného gólu. „Pamatuji si to jako dnes. Schovali jsme všechny registračky a hráli na občanky. Ještě štěstí, že jsme k zápasu letěli letadlem. Teda do Prahy, pak autobusem. Ale do letadla jsme všichni potřebovali občanské průkazy, jinak jsme je asi nosili běžně málokdo,“ vzpomněl si na překerní situaci Sionko.

Oslava v Bohuslavicích

Hned druhý den po zápase v Plzni měl Baník naplánovaný přátelák v Bohuslavicích. K utkání u týmu z okresního přeboru se překvapivě sešli všichni mistři. „No, oni s tím asi ani nepočítali, že tam dojedeme v plné sestavě. Přece jenom by asi pochopili, že jako čerství mistři budeme z oslav zmožení. Nakonec jsme kromě Pala Michálíka, který měl nějaké povinnosti nebo jel domů na Slovensko, byli komplet. Neměli jsme brankáře, tak se do branky postavil náš kamarád Mirek Bielas,“

Mistři ligy (zde Josef Kolečko a Rostislav Sionko) si mohli dovolit pářeček z nádražního bufetu. Tehdy se na životosprávu tolik nehledělo.

vzpomínal na poslední zápas sezony Jiří Ruš. Baník vyhrál 9:1, Mírek Bielas se v brance docela činil, ale Jiří Klement odhalil domácím fanouškům pravou totožnost brankáře. „Střílejte na něj z dálky, to není Michálik, ale číšník z Centrumky,“ smál se Klement, který tou dobou už nebyl členem kádru, odkud ho trenér Rubáš vyřadil pro opakované porušení životosprávy. Za Mirkem Bielasem chodili do podniku na tehdejší náměstí Lidových milicí všichni starší hráči Baníku. Věrný Mírek, legenda mezi fanoušky Baníku nejen této doby, pak roky působil kousek od restaurace Centrum ve své vinárně na Střelniční ulici. I on si po letech vzpomíná na památný zápas i na svůj výkon. „Rosta Vojáček mi řekl, ať jdu s nimi, kluci za mnou do Centrumky chodili každý den, byli jsme velcí kamarádi. A pořad jsme. Gól jsem dostal asi spíš z respektu a úcty k soupeři, protože sportovní rozdíl byl propastný. Navíc bylo jasné, že s domácíma klukama posedíme u piva,“ uvedl Mírek Bielas.

RIVELINO NEPŘIJEL, ALE BANÍK MĚL SKALP BRAZILCŮ

28. června 1976, přátelský zápas, Ostrava, Bazaly

FC Baník Ostrava - olympijský výběr Brazílie 1:0 (0:0)

Branky: 76. Slaný. Rozhodčí: Jelínek, až 35 000 diváků

Sestava Baníku: Michálik – Foks, Vojáček, Ruš (85. Hudeček), Rygel – Radimec, Tondra, Kvasnica – Slaný, Sionko (46. Smetana), Lička (85. Lorenc); trenér: Jiří Rubáš

Sestava Brazílie: Zé Carlos – Rosemiro, Tecão, Edinho, Chico Fraga – Alberto (56. Eudes), Batista, Marinho – Erivelto, Fernando (64. Julinho), Santos (64. Jarbas); trenér: Zizinho

Byla to bomba. Když se fanoušci Baníku dozvěděli, že se jejich tým utká s Brazílii, zastavilo se jim asi srdce. Byla to odměna za mistrovský titul. Brazilci byli v roce 1976 na svém v pořadí sedmém evropském turné, které bylo motivováno především poznáním vývoje evropské kopané před blížícím se mistrovstvím světa 1978. Zápas s úřadujícím mistrem ČSSR v Ostravě si jihoameričtí míčovní kouzelníci zařadili do svého programu dodatečně. Nutno podotknout, že reprezentační tým Brazílie se na svých zájezdech střetával s klubovými soupeři zcela výjimečně...

„Ještě pár dní před zápasem jsme byli přesvědčeni, že budeme hrát s prvním týmem Brazílie. Internet samozřejmě nebyl, informace ze zahraničí se prostřednictvím novin nebo televize šířily docela složitě, takže jsme nevěděli, jak to s brazilským výběrem vypadá na jeho turné,“ vzpomíná jeden z tehdejších čerstvých mistrů republiky Jiří Ruš. Těšil se, že si zahraje před plnými Bazaly proti hvězdám typu Rivelina a podobně, ale nakonec byl rád, že kopal uprostřed obrany proti olympionikům. „Mám pocit, že to vůbec nebyla chyba československé strany. Ale vezměte si, že Brazilci jsou fotbalový kolos, už tehdy to platilo, byli něco jak Dream Team. A i jejich olympionici měli respekt,“ dodává dnes Ruš, jemuž tehdy bylo přes dvacet let.

Start Brazilců byl pro fotbalové Československo atrakcí první třídy. Pro sběratele autogramů to platilo jakbysmet.

Parné léto, a hlavně atraktivní soupeř přilákali na Bazaly rekordní návštěvu.

Zájem o utkání byl obrovský, objednávky vstupenek se hrnuly ze všech míst a vyprodáno bylo dlouho dopředu. Objevil se však jeden podstatný zádrhel. Brazilci sice nabídli Baníku přátelské utkání pod hlavičkou reprezentačního A-týmu, nakonec však do Ostravy dorazil pouze olympijský výběr Brazílie, který ladil formu na olympijské hry konané v roce 1976 v kanadském Montrealu. Tento fakt samozřejmě způsobil v našem regionu jistě zklamání. Brazilský celek byl složen z mladých fotbalistů první ligy (většinou ze slavných klubů), hráči však měli pouze amatérský statut. Pro zajímavost – na již zmiňované letní olympiádě se Brazilci umístili na čtvrtém místě.

Na Bazalech nebylo volné místočko.

Bazaly toho dne doslova praskaly ve švech a je dost možné, že se jedná o historicky nejvyšší návštěvu, jaká kdy na tomto legendárním stadionu byla. Přesný oficiální počet diváků se nikdy nedozvíme, referáty z dobového tisku uvádějí až 35 tisíc fanoušků! Od týmu hostů, mužstva ze země fotbalového krále Pelého, se očekával lehkonožý fotbal plný technických fines a pohybu. Vystoupení Brazilců v Ostravě však bylo velkým zklamáním. Hosté se vůbec nedokázali vypořádat s dobře organizovanou evropskou obranou. Vzruchu bylo v první půli pramálo. Za zmínku stojí střela Tondrova, kterou vytěsnil stoper hostů na roh, a prudká střela Fernanda, kterou kryl domácí gólman Michálik. Jinak

Hráči Baníku v tmavých dresech, zleva: Vojáček, Michálik, Ruš, Foks, Kvasnica a Slaný

Stálo se doslova všude, zájem byl obrovský.

se hra se odvíjela hlavně ve středu hrací plochy. Druhý poločas už byl znatelně lepší, hlavně ze strany Baníku, který zvýšil tempo, získal převahu a měl i šance. Několikrát se blýsknul gólman hostů Zé Carlos. Ostravským střelcům také párkrát chyběla přesnější muška. Rozhodnutí přišlo čtvrt hodiny před koncem, kdy pronikajícího Verneru Ličku srazil v pokutovém území stoper Tecão a mezinárodní sudí Jelínek z Rožnova pod Radhoštěm správně nařídil pokutový kop. Míč si na penaltový bod postavil útočník Petr Slaný. Brankář Zé Carlos střelu Slanému vyrazil, avšak pouze zpět k jeho kopačkám. Ten pak umístil balón do odkryté brány. Vítězství modro-bílých bylo zcela zasloužené, po většinu zápasu byli lepším týmem, o čemž vypovídá i statistika: střely na bránu 6:2, rohy 7:3. Nejlepším hráčem hostujícího týmu byl šikovný záložník Erivelto, v domácím celku si největší aplaus vyprodaných Bazalů vysloužil mladý pravý bek Foks, který byl pro Brazilce nepřekonatelný. Ještě jedna zajímavost – dva hráči z brazilského výběru si zahráli o dva roky později na mistrovství světa v Argentině a vybojovali třetí místo. Byli to obránce Edinho z Fluminense a záložník Batista z Internacional Porto Alegre.

Zápas se nesmazatelně zapsal do velkolepé baníkovské historie a přímí účastníci na tento fotbalový svátek nikdy nezapomenou. „Mám dodnes

pocit, že se tehdy jednalo o vůbec nejvyšší návštěvu na Bazalech. S Bayernem jsem o pár měsíců později už nehrál, protože mi v prvním kole Poháru mistrů ve Stavangeru jeden z Norů poranil koleno. Abych řekl pravdu, už jsem se do sportovní formy nikdy úplně nedostal. Možnosti tehdejší medicíny nebyly takové jako dnes a koleno bylo pro mnohé vrcholové sportovce osudné,“ dodává Jiří Ruš, který po odchodu z Baníku ještě odehrál ligový rok v Rudé hvězdě Cheb. „Vystudoval jsem VŠB, začal jsem se věnovat civilní práci a nakonec jsem se k fotbalu vrátil ještě jako rozhodčí. Ale titul a zrovna třeba zápas s Brazílií jsou mými největšími sportovními úspěchy,“ usmál se Ruš.

VÝHRA NAD EVROPSKÝM LÍDREM

20. října 1976, 2. kolo Poháru mistrů evropských zemí,

Ostrava, Bazaly

Baník Ostrava - Bayern Mnichov 2:1 (2:0)

Branky: 11. Lorenc, 28. Lička – 53. Müller. Rozhodčí: Héliès (Francie), 32 000 diváků

Sestava Baníku: Michálik – Foks, Kvasnica, Hudeček, Rygel – Smetana, Svatonský, Kolečko – Lorenc, Lička, Slaný; trenér: Jiří Rubáš

Sestava Bayernu: Maier – Andersson, Schwarzenbeck, Beckenbauer, Horsmann – Dürnberger, Torstensson, Kepellmann – Rummenigge, Müller, Hoeness; trenér: Dettmar Cramer

Fotbalový gigant. Nikdo větší se v té době po evropských a asi i světových hřištích neproháněl. Obr z bavorské metropole kraloval předchůdci Ligy mistrů, jemuž se po léta říkalo Pohár mistrů evropských zemí. Dva ročníky předtím vyhrál a třetí titul v řadě si připsal právě v roce, kdy přešel přes Baník.

A na vrcholu byl v té době celý německý fotbal. Mistři Evropy z roku 1972 a mistři světa z roku 1974, kdy v památném finále s Nizozemci vyhráli pohár právě na domácím stadionu Bayernu – na Olympijském stadionu v Mnichově. Na hřišti měli tehdy Němci pět chlapíků, kteří teď mířili na Bazaly. Sepp Maier, slavný brankář a opora

Nástup na trávník. Vlevo kapitán Bayernu, legendární „Císař“, Franz Beckenbauer. Vpravo náš Jiří Hudeček

mistrů Evropy a světa, tvrdý stoper Hans-Georg Schwarzenbeck, který kryl záda svému kolegovi ze středu obrany, legendárnímu Franzi Beckenbauerovi, několikanásobnému nejlepšímu fotbalistovi Evropy. A v útoku další dva mistři světa – Uli Hoeness a Gerd Müller.

„Bylo to, jako by přijeli Beatles. Ti chlapi byli hvězdy první velikosti a my parta kluků,

Kapitáni si mění vlaječky.

Tento tým se postavil Bayernu: nahoře Hudeček, Michálik, Foks, Kolečko, Lička, Rygel; dole Kvasnica, Slaný, Smetana, Svatonský, Lorenc.

kteří šťastnou shodou okolností vyhráli ligu v Československu. Ale náš fotbal byl v té době výborný, nemuseli jsem se bát nikoho na světě v kondici, taktice a asi ani v technice," vzpomíná na příjezd slavného Bayernu Verner Lička, kterému tehdy bylo 22 let a v Baníku hrál pár měsíců. Přišel v polovině přechozí sezony, kdy byl Baník na 13. místě v lize, ale pod vedením Jiřího Rubáše si dokráčel

Kvasnica v souboji s mistrem světa Schwarzenbeckem (v tmavém dresu)

k mistrovskému titulu, historicky prvnímu a zcela nečekanému. „Byl jsem vyplašený zajíc, měl jsem ve fotbalovém životě za sebou vojnu v Tachově a pak jenom druholigové působení v Opavě pod Evženem Hadamczikem. Ten mě do Baníku nechtěl pustit, ale nakonec jsem si prosadil svoji. Za půl roku jsem měl titul mistra ligy a za dalších pár týdnů jsem stál na hřišti s Bayernem. Byl jsem jako ve snu,“ usmívá se. A zápas s německým týmem měl pro něj ještě pikantnější příchuť než pro většinu jeho spoluhráčů. Na Hlučínsku, chcete-li na Prajzské, kde byla většina německého obyvatelstva, chovali bavorský klub v úctě téměř posvátné. „Můj tatínek nebyl Pavel, ale Paul. V příjmení si ještě na začátku života nepsal ‚č‘, byl prostě Licka. A německy uměl tak jako česky. Na Hlučínsku vlastně běžná věc. A že jeho syn nastoupí proti Bayernu z Bavorska, kde žilo a žije spousta lidí z Prajzské, byl pro něj splněný sen. Stál tam v hledišti a plakal, maminka mi to pak povídala,“ vzpomíná Lička na své začátky na mezinárodní scéně.

Bayern přiletěl do Ostravy v úterý, den před zápasem. Z hotelu Imperial, kde jeho tým pobýval, se vypravil v úterý v podvečer na obvyklý předzápasový trénink. Už si nikdo nevzpomíná, koho z tehdejších funkcionářů to napadlo, nebo zda k tomu došlo náhodou, ale trénink Bayernu byl veřejný. A to

Epický moment – jeden z nejlepších střelců fotbalové historie Gerd Müller touto hlavičkou snížil na 1:2. Jeho parádní gól se stal nejhezčí trefou roku německého odborného časopisu Kicker.

velmi veřejný – přišlo mezi třemi a pěti tisíci diváky, kteří se tísnili na škvárovém atletickém oválu a za deště zírali na hvězdy světového fotbalu. Bayern v překrásných a u nás v té době nevídaných červených teplákovkách od firmy Adidas trénoval velmi ostře. Žádné fotbalové bago a pohodový trénink, ale sprinty přes celé hřiště, vše ve vysokém tempu. „Taky jsme se

Vstupenky na Bayern byly dávno rozebrány, a kdo se dostal do hlediště, byl rád. Navíc viděl slavnou výhru Baníku.

po našem tréninku na Bayern dívali. Makali, až nám to bylo divné. Nebyli jsme podělaní, ale už třeba to, jak byli oblečení, pro nás bylo neskutečné. Nám tehdy v útrokách Bazalů šili šustákové a teplákové soupravy, úplné módní výstrelky to nebyly. Baník tehdy ještě neměl ani zápasové dresy nějak extra parádní, i když na Bayern nám hospodář dal úplně nové. A proti nám stál kolos, sebevědomé hvězdy s obrovskými platy a s neskutečnými podmínkami. Ale nelekli jsme se,“ říká Lička.

Samotný slavný zápas s Bayernem odehrál Baník v netypické sestavě. Domácím scházelo několik klíčových členů kádru. Nemohlo hrát několik opor – Vojáček, který předtím dvěma hlavičkami vyřadil nepříjemný norský Viking Stavanger, další stoper Ruš, tehdy ještě záložník Radimec, nenastoupili ani Sionko s Tondrou a silný záložník Lubomír Knapp byl mimo hru hezkých pár měsíců, protože se mu ve Stavangeru v prvním kole PMEZ po zákeřném zákroku jednoho z Norů utrhla Achillova šlacha. „To bylo neuvěřitelné, jakou jsme měli smůlu na zranění v té době. Na hřišti myslím byl tým, který neměl šanci nikdy potom a ani předtím se potkat,“ vzpomínal Pavol Michálik na slavný zápas.

Bazaly poprvé vybuchly nadšením, když Lorenc z trestného kopu trefil ve zdi Gerda Müllera

a míč zapadl do Maierovy branky. Druhý úder přišel po rohu. Slaný předtím neskutečnou ranou prověřil Maiera, který s vypětím všech sil vytáhl balón nad branku. Slaný si vzal míč a šel kopnout roh a na bližší tyči číhal Verner Lička. Byl rychlejší než Schwarzenbeck s Beckenbauerem a byl z toho překrásný gól. To už musel Bayern začít něco dělat, hrozilo mu fiasko. Po přestávce to přišlo, legendární kanonýr Gerd Müller si na centr vyskočil jako tygr a přehlavičkoval Vojkůvku. Müllerův gól z Bazalů byl pak vyhlášen v Německu nejkrásnějším gólem celé sezony. Fanoušci Baníku ale tuto radost nesdíleli. „Nedalo se to chytit, bylo to dobře umístěné, jenom jsem šel podat balón z branky,“ řekl Pavol Michálik při vzpomínce na hlavičku mnichovského gólového zabijáka. „Myslím, že jsme Bayern překvapili. Podle toho, co pak říkal jejich trenér Cramer, i podle reakcí hráčů přímo na hřišti byli všichni hosté rádi, že zápas skončil jejich prohrou jenom o gól. To do odvěty nebylo špatné, pro nás to ale byl skvělý výsledek, porazit takového soupeře, to se počítá,“ hodnotí zpětně Verner Lička zápas. S Rummeniggem se potkal na mistrovství Evropy v roce 1980 v Itálii. To už z Bayernu v německé reprezentaci nehrála slavná osa týmu let 1970 až 1976.

Odveta v Mnichově příjemný výsledek nepřinesla. Na Olympijském stadionu, kam přišlo na ne zcela známého soupeře 45 tisíc diváků, se zprvu nezdálo, že půjde o jasnou záležitost. Bayern sice vedl, ale Baník měl tři šance. Před přestávkou si ovšem mladičkový Rummenigge vzal někde na půlce míč a utekl všem obráncům – a od stavu 0:2 se hra Baníku rozsypala.

Baník tehdy nebyl v Evropě úplným nováčkem, ale jeho výhra nad slovatným soupeřem zněla fotbalovým světem hlasitě. A měly přijít další slavné chvíle...

RYGLOVA LEGENDÁRNÍ RÁNA

21. března 1979, čtvrtfinále Poháru vítězů pohárů, Ostrava, Bazaly

Baník - 1. FC Magdeburg 4:2 (2:0)

Branky: 15. a 85. Rygel, 42. Albrecht, 53. Němec - 69. Sparwasser, 75. Pommerenke. Rozhodčí: Carpenter (Irsko), 17 857 diváků

Sestava Baníku: Michálik - Foks, Vojáček, Radimec, Rygel - Šreiner, Němec, Knapp - Lička (88. Šrubař), Antalík, Albrecht; trenér: Evžen Hadamczik

Sestava Magdeburgu: Heyne - Raugust, Zapf, Seguin, Decker - Stahmann, Pommerenke, Steinbach - Sparwasser (88. Döbbel), Streich, Hoffmann; trenér Klaus Urbanczyk

Radující se Augustin Antalík dal důležitý gól v Magdeburgu. Doma byl také nebezpečný.

Větší drama na evropské úrovni ostravský fotbal určitě nezažil. Proti nepřijemnému a houževnatému soupeři totiž soustředěný Baník nejdřív dokonale smazal náskok z NDR, pak o něj šokujícím způsobem přišel, aby nakonec legendární dělovkou z levačky Zdeňka Rygla postoupil. Zdeněk Rygel tím vstoupil do historie, i když by bylo nespravedlivé tohoto skvělého hráče, který roky řádil na levé straně hřiště v lize, pohárech a reprezentaci, ztotožňovat jen s jednou vydařenou střelou.

Účast v semifinále Poháru vítězů pohárů je bezesporu největším úspěchem Baníku na mezinárodní scéně. Na své pouti mezi čtyři nejúspěšnější celky druhé nejvýznamnější evropské klubové soutěže Slezané postupně vyřadili Sporting Lisabon, Shamrock Rovers a 1. FC Magdeburg. K postupu až do finále proti slavné Barceloně chyběl jediný vstřelený gól v semifinálovém klání s Fortunou Düsseldorf.

Po prvním zápase a prohře 1:2 se odveta změnila v dramatický boj, fotbal byl ostrý jako břitva, byla to bitva dvou velkých zvratů se šťastnějším koncem pro domácí. „Ohromně důležitým momentem byl gól Gusty Antalíka v prvním zápase. Branka venku je výhodou. Takhle jsme měli šanci,“ vzpomíná na předzápasovou matematiku pozdější hrdina zápasu Zdeněk Rygel.

Fanoušci zvedli na ramena Vernera Ličku.

Brankář hostů Heyne se nenudil. Baník byl v zápase lepší, i když se nakonec o postup postaral až v závěru.

V 15. minutě napřáhl z dobrých 25 metrů obránce Zdeněk Rygel, míč skočil před gólmánem Heynem a bylo to 1:0. „Milan Albrecht mi přihrál hezky, střela mi sedla. Vedli jsme a začali se uklidňovat,“ vzpomíná Zdeněk Rygel. Ve 42. minutě se další střelou prosadil Milan Albrecht, a zvýšil tak na 2:0. Do přestávky ještě Petr Němec trefil tyč, ale osm minut po přestávce tentýž hráč levačkou prudce k tyči přidal třetí gól. V tu chvíli to vypadalo na jasný a v zásadě klidný postup Baníku.

Samozřejmě také Zdeněk Rygel opouštěl hřiště na ramenou fanoušků. Jeho střela vstoupila do dějin Baníku.

A přišla rychlá facka – irský sudí Carpenter přehlédl šlapák na Antálíka, rychlý protiútok znamenal snížení, ostravská obrana si v těchto minutách dopřávala oddechový čas. „Dívali jsme se na sebe, čekali, že to rozhodčí zastaví, byl to na první pohled foul. Němci byli šikovní, dali si rychle balón a byl z toho gól,“ říká Rygel. Za stavu 3:1 stále postupoval Baník, ale situace už nebyla tak pohodová. Magdeburg měl v týmu v podstatě osu reprezentace

NDR, kondičně byli skvěle připravení, jako ostatně všichni sportovci z tehdejšího komunistického Německa. A fotbalově byli také na výši.

„V tu chvíli jsme se trochu lekli, pořád jsme věděli o ohromné síle Magdeburgu,“ vzpomíná na zápas Zdeněk Rygel, který po báječné hráčské kariéře působil v klubu velmi úspěšně jako sportovní ředitel. „Ten moment nás poznamenal, měli jsme pocit křivdy z toho zákroku, který ostrovní sudí nechal bez odpískání. Pak přišel druhý gól a byli jsme najednou ve špatné situaci. Všechno bylo jinak,“ dodává Rygel.

Reprezentant NDR Pommerenke se totiž probil obranou Baníku a z pravé strany dostal míč za Michálíka. „Pamatuji si, jak se Pommerenke radoval, vyskočil za brankou na plot a objímal se s hrstkou hostujících fanoušků. No, v tu chvíli už nezbývalo než hrát vabank,“ vzpomíná Zdeněk Rygel. Na hřišti to byla bitva. Šance měli i Němci, Baník se snažil soupeře zamknout před branku, ale nesměl zapomínat na nebezpečnost hostujících brejků.

Hrdina zápasu v 85. minutě nechyvatelnou bombou k levé šibenici z dvaceti metrů dostal Ostravské do semifinále PVP. „Zamkli jsme Magdeburg před brankou, Zdeněk Šreiner poslal zprava centr před branku, ale hostující brankář balón vyrazil k Petru Němcovi. Ten měl skvělou střelu, asi i vystřelit chtěl, ale měl proti sobě protihráče. Já na

Milan Albrecht vstřelil druhý gól. Na snímku se raduje z třetí branky, kterou dal Petr Němec.

něj zavola, ať mi to dá. Posunul míč doleva. Neměl jsem čas nic velkého vymýšlet, hned jsem cítil, že mi to dobře sedlo,“ usmívá se Zdeněk Rygel, který tuto pohárovou cestu a olympijský triumf považuje za své největší sportovní úspěchy. Hostující trenér Klaus Urbanczyk po zápase vysekl Baníku poklonu: „Gól, který jsme dostali z kopačky vašeho Rygla, to se vidí málokdy. Pak jsme se ještě snažili situaci zvrátit, ale marně. Blahopřeji Baníku k vítězství a přeji mu postup až do finále.“

Spokojený trenér Baníku Evžen Hadamczik sportovně chválil soupeře: „Po návratu z Magdeburgu jsem varoval před přílišným optimismem. Soupeř je vynikající a mezinárodně oštrilý celek, který své kvality dokázal za stavu 0:3. Vše viselo opravdu na vlásku, ale nakonec to dobře dopadlo. Musím poděkovat všem hráčům za obrovské nasazení a týmu soupeře za korektní hru. Chci poděkovat také divákům, pomohli nám velice.“

Asi nejslavnější rozhodující gól dal jeden z největších hráčů historie Baníku. Odehrál v týmech trenérů Bučka, Pospíchal a Evžena Hadamczika spoustu zápasů. Ten večer opouštěl Zdeněk Rygel plochu Bazalů na ramenou ostravských fanoušků...

Valencijský Bermell včas zasáhl i proti Ličkovi.

Rostislav Vojáček zdraví soupeře. Baník se v té době nemusel obávat nikoho.

„POSTUP NA DOSAH RUKY...“

3. listopadu 1982, 2. kolo Poháru UEFA, Ostrava, Bazaly

Baník Ostrava - Valencia CF 0:0

Rozhodčí: Volker Roth (NSR), červená karta: 60. Arias, 27 000 diváků

Sestava Baníku: Mikloško - Šrámek, Vojáček, Radimec, Rygel - Šreiner, Válek (76. Odehnal), Antalík, Knapp (30. Němec) - Lička, Daněk; trenér: Evžen Hadamczik

Sestava Valencie: Bermell - Castellanos, Tendillo, Arias, Ribes - César Ferrando, Solsona, Roberto - Saura, Welzl, Kempes; trenér: Miljan Miljanić

Na branku Valencie střílí Augustin Antalík.

Po dvou mistrovských titulech v letech 1980 a 1981 se v roce 1982 Baník musel v lize sklonit před pražskou Duklou a za druhé místo bral vstupenku do Poháru UEFA. V úvodním duelu hraném ve Španělsku zvítězil domácí favorit 1:0. Utkání provázely mimořádně nepříznivé klimatické podmínky. Valencii totiž bičovaly několik dní bouřky provázené přivalovými lijáky. V době zápasu intenzita deště zesílila natolik, že společně s větrnou smrští přerušila ve druhé půli zápas na 40 minut. O pokračování boje rozhodl holandský delegát UEFA, který na sebe vzal zodpovědnost v momentu, kdy rakouské trio rozhodčích pouze krčilo rameny.

Podobně jako duel ve Valencii i ostravskou odvetu doprovázely peripetie. Španělská výprava přistála na mošnovském letišti bez dresů, kopaček a dalších rekvizit. Kufry s výstrojí a výzbrojí totiž zůstaly kvůli stávce na pařížském letišti Orly. Navíc do letadla z Prahy do Ostravy se kvůli propadlým rezervacím dostalo jen 19 osob ze čtyřicetičlenné skupiny. Pro zbytek týmu zajistil Baník autobus a po poradě s koučem Valencie Miljaničem také sadu oblečení včetně kopaček na opožděný večerní trénink. Mezitím se zjistilo, že zavazadla z Paříže jsou v Budapešti, trablům však zdaleka nebyl konec, protože ranní letadlo z Budapešti kvůli mlze nemohlo odstartovat... Ostravští proto nabídli

fotbalistům Valencie nové kopačky značky Puma, což Španělé oblékaní Adidasem přijali. A protože nebyly k dispozici boty malých čísel 5 a 5.5, byli dva borci soupeře vybaveni kopačkami vyrobenými v Bardejově. A poněvadž měl Baník na skladě jen dresy s krátkým rukávem, byly několik hodin před zápasem zakoupeny ve Sportovních potřebách bílé soupravy, na něž byla našita čísla. Pouze brankář Valencie Bermell chytal v zeleném dresu

Španělům nedorazila do zápasu všechna zavazadla. Proto má jejich brankář Bermell baníkovský dres.

